

**Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина**

Тел/Факс: 035/8223805
Е-пошта: pefjagodina@pefja.kg.ac.rs
Веб-сајт: www.pefja.kg.ac.rs

**ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
*МАС ЛИДЕРСТВО У ОБРАЗОВАЊУ***

Март, 2020. године

САДРЖАЈ:

Основни подаци о студијском програму	3
Стандард 4: Квалитет студијског програма	4
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	11
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника	15
Стандард 8: Квалитет студената	19
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких	22
и информатичких ресурса	22
Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом	30
и квалитет ненаставне подршке	30
Стандард 11: Квалитет простора и опреме	37
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета	41
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета	44

ТАБЕЛЕ ПРИЛОЗИ

Објашњење квантификација процена коришћених приликом SWOT анализе

SWOT анализа	Квантификација процене
S – (Strengths): предности	+++ → високо значајно
W – (Weaknesses): слабости	++ → средње значајно
O – (Opportunities): могућности	+ → мало значајно
T – (Threats): опасности	0 → без значајности

Основни подаци о студијском програму

Мастер академске студије *Лидерство у образовању* на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу развијене су кроз Темпус пројекат *EDLEAD Master in Educational Leadership* (543848-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR) на коме су представници партнери из европских земаља (Netherlands school of Educational Management, Холандија; University of Jyväskylä, Финска; University of Szeged, Мађарска; Universitatea Alexandru Ioan Cuza of Iasi, Румунија) својим искуством и сугестијама значајно утицали на развој програма. Програм је координирао Универзитет у Крагујевцу, а поред ЕУ партнера у реализацији пројекта учествовали су и остали државни универзитети у Републици Србији – у Београду, Новом Саду и Нишу, као и Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Градска општина Звездара, Институт за педагошка истраживања и релевантна удружења директора основних и средњих школа.

У оквиру националних приоритета и законских одредница докумената о образовању у Републици Србији овим студијским програмом Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу настоји да понуди организационо упориште за образовање и усавршавање лидера који ће бити оспособљени за квалитетно и одговорно обављање послова управљања у институцијама које се баве образовањем и васпитањем.

Програм је намењен директорима, помоћницима директора, стручним сарадницима, наставницима и васпитачима, али и запосленима у локалној самоуправи, школским управама и невладином сектору, као и другима који имају лидерске аспирације.

Потреба за формирањем овог студијског програма може се оправдати низом релевантних међународних истраживања. Наиме, компетентни лидери у образовању доприносе побољшању ученичког постигнућа и целовитог развоја детета кроз креирање визије и праваца развоја установе, адекватно планирање, успостављање и управљање организационим процесима, развој људских ресурса и квалитетно педагошко искуство (управљање васпитно-образовним процесом). Преглед Организације за економску сарадњу и развој (OECD) у анализи 22 образовна система у свету утврдио је да је припрема лидера за послове управљања један од кључних елемената политике обезбеђивања квалитетног образовања.

Студијски програм *МАС Лидерство у образовању* компатибилан је са низом европских студијских програма, нарочито у погледу структуре курикулума – студентима се нуди широк избор предмета, брижљиво планирана студентска пракса и менторски вођена израда мастер рада. Као програм другог нивоа студија, прилагођен је интересима и потребама студената.

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Циљеви студијског програма МАС Лидерство у образовању утврђени су током креирања програма у оквиру ТЕМПУС пројекта *Master in Educational Leadership* (543848-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR). Они укључују општи циљ и посебне циљеве програма.

Општи циљ програма је да студенти развију компетенције за ефективно и ефикасно лидерство у образовању кроз изучавање обавезних и изборних предмета и реализовање праксе, као и да стекну виши ниво компетенција и профилишу стечена знања кроз израду завршног рада. Компетенције које се развијају овим програмом представљају основу за: разумевање и критичко преиспитивање теорије и праксе лидерства у образовању; адекватно успостављање правца развоја и управљање институцијом и жељеним променама; унапређивање квалитета наставног процеса и другог васпитно-образовног рада; унапређивање професионалних компетенција запослених; креирање конструктивне и сарадничке климе и културе у установи и ван ње; ефикасно финансијско и административно управљање институцијом.

Посебни циљеви програма су:

- разумевање основних теоријских концепција лидерства у образовању и оспособљавање за њихово критичко промишљање у контексту васпитно-образовне праксе;
- оспособљавање за планирање, реализацију и вредновање рада институције у којем је фокус на циљевима савременог образовања и вредностима савремене цивилизације (функционалном знању, једнаким шансама и квалитетном образовању за све, интеркултуралном разумевању, активном грађанству, итд);
- оспособљавање за примену савремених знања о квалитетном учењу и поучавању у планирању, истраживању, евалуацији и унапређивању васпитно-образовних активности;
- развијање професионалног идентитета, компетенција и спремности за критичко промишљање, самовредновање и унапређивање сопственог рада, код себе и код запослених;
- оспособљавање за конструктивну комуникацију, сараднички рад и међусобну подршку у релацији са колегама, ученицима, родитељима и локалном средином;
- оспособљавање за ефикасно финансијско и административно управљање васпитно-образовним институцијама;
- оспособљавање за увођење и управљање променама у образовању, укључујући налажење решења за проблеме и отпоре које промене изазивају;
- оспособљавање за анализирање и критичко коришћење података, резултата истраживања и ИКТ алата у образовању у сврхе управљања пројектима и истраживањима;

- упознавање са различитим образовним решењима и трендовима у свету и критичко размишљање о њима.

МАС Лидерство у образовању траје 60 ЕСПБ, тј. једну годину и на њему се настава изводи на српском језику. Настава у оквиру једног семестра траје 15 недеља. Услови за упис на студијски програм су завршене основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ. Програм је акредитован за 50 студената, од којих се 12 најбоље ранжираних школују из буџета, а остали су самофинансирајући студенти. Рад студената за један ЕСПБ се заснива на 25-30 сати рада (предавања, читања литературе, израде задатака, итд).

Студијски програм се састоји од четири обавезна предмета, два изборна, истраживачке праксе и мастер тезе. Сви предмети, као и истраживачка пракса, су једносеместрални и носе 6 ЕСПБ. Бодовна вредност мастер тезе износи 18 ЕСПБ. Обавезни предмети су: *Увод у лидерство у образовању, Управљање образовним институцијама, Педагошко лидерство и Развој људи у организацији*. Пет изборних предмета, од којих студенти бирају два су: *Образовне политике и управљање променама, Образовни системи у компаративној перспективи, Партнерства и комуникација, Финансије, право и администрација у образовању и Управљање подацима и пројектима*.

Овим програмом студент развија компетенције дефинисане документом *Правилник о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања*, као и остале компетенције за које савремена истраживања говоре да су нужне за квалитетно и ефикасно лидерство. Очекује се да ће по завршетку програма студент моћи да:

- планира, организује и контролише квалитет рада институције у контексту сложених системских промена и значајних друштвених изазова;
- унапређује васпитно-образовни процес у институцији у целини као и процес наставе и учења, у складу са савременим поимањем квалитета васпитно-образовног процеса;
- прати и унапређује рад запослених кроз подстицање њиховог професионалног развоја, унапређивање међуљудских односа и вредновање резултата рада;
- развија сарадњу са родитељима, органима управљања, репрезентативним синдикатом, државном управом и локалном самоуправом и широм заједницом;
- ефикасно надгледа и управља финансијским и административним радом институције;
- управља сложеним педагошким и организационим променама у институцији;
- иницира и управља истраживачким и развојним пројектима у институцији.

Да би се постигле горепоменуте компетенције дефинисане *Правилником о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања*, по успешном завршетку овог програма студент ће умети да:

- објасни теоријске појмове, концепције и релевантне моделе образовног лидерства и њихове импликације на руковођење институцијом;
- примењује савремена сазнања о васпитно-образовним и организационим процесима и моделима у унапређивању рада институције и професионалном развоју запослених;

- примењује на адекватан начин административне и финансијске прописе у раду установе;
- гради, унапређује и одржава добре међуљудске односе засноване на поштовању и уважавању запослених;
- конструктивно комуницира и сарађује са различитим актерима у образовању, унутар и ван институције;
- промовише партиципативно доношење одлука, тимски рад и праведну поделу рада;
- као рефлексивни практичар критички разматра и користи податке и истраживања, и учествује у анализама, развојним пројектима и истраживањима;
- уважава различитости и излази у сусрет индивидуалним потребама деце, ученика, запослених и других актера у образовању;
- успешно иницира и води промене, налазећи решења за проблеме и отпоре променама;
- формира свој професионални идентитет као лидер у образовању у одређеном друштвеном контексту и на основу интегрисаних теоријских концепата и етичких кодекса заузима активан, одговоран и посвећен однос према сопственом развоју и развоју школе.

Скоро сви студенти МАС Лидерство у образовању су већ запослени као директори образовно-васпитних установа, помоћници директора, стручни сарадници и наставници када се упишу на програм, тако да програм директно служи унапређивању компетенција запослених на тржишту рада.

Мастер академске студије *Лидерство у образовању* засноване су на најсавременијим сазнањима из области лидерства у образовању. Студијски програм је усклађен са савременим концепцијама које у први план истичу интегрисано лидерство које има следеће главне ослонце: креирање визије и праваца развоја, развој људи у организацији, развој организације и педагошко лидерство (Day et al, 2010; Hallinger, 2003; Leithwood & Jantzi, 2006; Marks & Printy, 2003; Seashore Louis et al., 2010). Реч је о основним поставкама лидерства у образовању које данас заговарају најеминентнији светски аутори и које су део бројних националних стандарда компетенција директора и других лидера у образовању (нпр. Ontario Leadership Framework).

Студијски програм одликују и други елементи за које је утврђено да карактеришу ефективне припремне програме за лидере у образовању: кохерентност, усклађеност са локалним стандардима компетенција, учење кроз решавање проблема које интегрише теорију и праксу и стимулише рефлексију, подршка кроз менторство и вршњачко подучавање, практичне активности, итд (Darling-Hammond, 2010).

Квалитет и усклађеност програма са савременим светским токовима су осигурани и учешћем еминентних институција из Европе у креирању програма (излистане су под прве две тачке испод).

Студијски програм мастер академске студије *Лидерство у образовању* упоредив је са следећим програмима:

- Netherlands School for Educational Management (NSO), the Netherlands: Master of Educational Management
http://www.schoolleadership.eu/sites/default/files/2011_brochure_nso_master_in_educational_leadership_and_management_5.pdf;

- The Institute of Educational Leadership, University of Jyväskylä, Finland: Master's Degree Programme in Educational Leadership
<https://www.jyu.fi/edu/laitokset/rehtori/en/courses/mpel/studies/study-programme-2012-2014-2013-2015;>
- National College for Teaching and Leadership, United Kingdom: National Professional Qualification for Headship, Master level
[https://www.gov.uk/government/collections/professional-development-for-school-leaders.](https://www.gov.uk/government/collections/professional-development-for-school-leaders)

Дипломирани студенти програма МАС *Лидерство у образовању* показују велико задовољство студијским програмом на шта указује чињеница да је 100% студента који су учествовали у анкети спроведеној у оквиру провере квалитета студијских програма и компетенција свршених студената одговорило да би програм препоручило другима (видети прилоге). Студенти су задовољни начином избора изборних предмета (100%), закључују да међу садржајима сродних предмета није било непотребних преклапања (75%), а релативно су задовољни укључивањем у истраживачки рад током студирања (50%). Информације добијене пре уписа процењују као тачне и прецизне (92%), а изјављују да су припремљени за рад у струци (100%) и континуирано усавршавање и целоживотно учење (92%). Прилике за запослење након студирања су процењене мешовито, тј. петоро студената није задовољно могућностима, четворо јесте, док троје јесте делимично. Ова информација није лако интерпретабилна с обзиром на то да је велика већина студената у програму већ запослена (па је могуће да су разматрали могућност напредовања на позицију директора). Студенти су закључили и да је програм доста (50%) или делимично (42%) захтеван. Закључили су да је број ЕСПБ пратио реално оптерећење (92%). 7/12 студената (58%) је оценило петицом укупно задовољство студијским програмом, док је 5/12 студената (42%) своје задовољство оценило четворком. Чак 50% студената је изјавило да жели да настави студије на наредном нивоу студирања.

У питањима отвореног типа у анкети, студенти нису истакли недостатке у погледу квалитета програма осим потребе да се предмет *Финансије, право и администрација у образовању* додатно приближи праксама у васпитно-образовним институцијама, да се истраживачка пракса додатно унапреди и да се уједначе захтеви међу предметима. Студенти запажају да програм није еквивалент лиценци директора, како је планирано, али треба нагласити да је програм за лиценцу директора настао након мастер програма, као и да је радној групи за израду програма за лиценцу директора више пута предлагано да усвоји делове мастер програма као захтева за лиценцу за директоре, што није учињено.

У анкетама је такође исказано велико задовољство стеченим компетенцијама у мастер програму (видети прилоге). Резултати показују да је велика већина свршених студена проценила да предвиђене компетенције (које су такође и компетенције које се захтевају у Стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања) поседује у великој мери или у потпуности. Једини изузетак чини компетенција "Оспособљен сам да ефикасно надгледам и управљам финансијским и административним радом институције", код које четири студента нису могла да процене да ли поседују компетенцију, и код које се више студената изјаснило да је поседује у великој мери него у потпуности. Овај налаз се може објаснити тиме да се ова компетенција искључиво обрађује у изборном предмету, док се остале преплићу и кроз

обавезне предмете.

4.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
+++ Програм је настао на основу анализе потреба директора у Србији и усклађен је са кључном легислативом која се односи на директоре установа образовања и васпитања (Стандарди компетенција, Стратегија), тако да одговара реалним потребама и тржишту рада. +++ Концепт програма, структура и организација предмета, силабуси са наставним методама и начинима вредновања су креирани заједнички, од стране свих професора на програму и страних партнера у ТЕМПУС пројекту, кроз многобројне дискусије и анализе, што је допринело високом квалитету програма и његовој сличности са програмима лидерства у свету. +++ Сви предмети су креирани истовремено, кроз ТЕМПУС пројекат, тако да међу њима нема преклапања, већ су међусобно компатибилни.	+ Радно оптерећење студената унеколико варира од предмета до предмета. ++ Програм није довољно увезан са сличним програмима у Европи (путем размена студената и професора, заједничким деловима програма и сл). ++ Менторство студената од стране искусних практичара не постоји, а било би пожељно.
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
+++ Универзитет и земља су све више и више отворени ка свету, ЕУ фондовима и програмима, тако да постоје значајне могућности за интернационализацију програма. + У савременом свету су лидерске компетенције цењене и тражене, тако да је програм у току са тим тенденцијама.	+++ Правилник о припреми и испиту за лиценцу директора не даје довољну тежину мастер програму у односу на државне обуке директора, иако су обуке краће и мање захтевне од мастер програма, што, могуће, одбија потенцијалне кандидате од програма. +++ При избору директора установа образовања и васпитања у Србији се не захтевају квалификације као што је то стечени академски назив <i>Мастер лидерства у образовању</i>, што умањује број потенцијалних кандидата у програму. +++ МПНТР не види велику корист од

	академских програма у смислу подизања компетенција запослених у образовању (већ су високошколски програми углавном намењени свршеним студентима ОАС), тако да програм није довољно увезан са школама, локалним самоуправама и школским управама. +++ Буџетска места добијена за програм у школској 2019/2020. години нису још увек исплаћена Факултету, што угрожава функционисање програма.
--	--

4.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

Свршени студенти МАС *Лидерство у образовању* навели су предлог да се програм употпуни предметима који су важни за лиценцирање директора као и потребу унапређења истраживачке праксе.

Сарадња професора у циљу уједначавања радне оптерећености студената.

Разматрање начина за увођење менторства.

Интернационализација мастер програма.

Континуирано консултовање и преговарање са доносиоцима одлука у циљу веће искористљивости програма у образовном сектору (за подизање компетенција запослених у образовању).

Континуирано консултовање и преговарање са доносиоцима одлука у циљу веће подршке мастер програму (да се мастер диплома захтева при избору директора, да се мастер програму да довољна тежина у односу на државне обуке, да се исплате буџетска места).

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

С обзиром на то да је највећи број студената МАС Лидерство у образовању запослен у установама образовања и васпитања, курикулум и наставни процес су осмишљени тако да буду превасходно корисни и применљиви практичарима.

Да би мастер програм *Лидерство у образовању* адекватно одговарао на специфичне потребе запослених у систему васпитања и образовања у Србији, он је усклађен са:

- *Правилником о стандардима компетенција директора установа образовања и васпитања* ("Сл. гласник РС", бр. 38/2013) који захтева различите компетенције директора у школама и предшколским установама које се односе на: руковођење процесом васпитања и учења детета у предшколској установи, односно руковођење васпитно-образовним процесом у школи; планирање, организовање и контролу рада установе; праћење и унапређивање рада запослених; развој сарадње са родитељима/старатељима, органом управљања, репрезентативним синдикатом и широм заједницом; финансијско и административно управљање радом установе; обезбеђивање законитости рада установе. Три обавезна предмета у оквиру мастер програма (*Педагошко лидерство; Управљање образовним институцијама; Развој људи у организацији*) и два изборна предмета (*Партнерства и комуникација; Финансије, право и администрација у образовању*) обухватају садржаје који кореспондирају са шест наведених области компетенција.
- документом „Стратегија развоја образовања у Србији до 2020. године” („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС и 72/12) који у делу „Обука директора за улоге које има” (стр. 11), предвиђа изграђивање система специфичне обуке директора за сложене улоге које има, као и изграђивање система сталног професионалног усавршавања директора;
- испитаним потребама 200 директора основних и средњих школа широм Србије и мишљењем преко 60 директора, наставника и стручних сарадника у фокус групама у истраживању обављеном у склопу TEMPUS пројекта *Мастер програм Лидерство у образовању* (543848-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR).

Методе извођења наставе и начин рада на студијама су осмишљени тако да подстичу креативан начин размишљања, критичко мишљење и дедуктиван начин истраживања. Методе извођења наставе су: монолошка метода, интерактивна настава са активним учествовањем студената (дискусија, примери, анализа текстова и видео клипова, решавање проблема, симулације, студија случаја, радионице, играње улога, употреба ИКТ алата). Начин рада се састоји од: предавања, вежби, консултативне наставе, менторског рада и праћења, самосталног истраживачког рада (семинарских радова, пројеката, теренских истраживања, итд). Велики акценат стављен је на индивидуализован приступ студентима, јер им је на више предмета дата могућност

избора тема за финални рад, израда задатака на основу реалног, практичног проблема са којим се сусрећу у раду или извођење истраживања на основу професионалног интересовања.

Квалитет наставе се огледа и у томе што су студенти обавештени о распореду наставе и испита, као и о локацији одржавања наставе и испита најмање 10 дана пре почетка наставе или испитног рока. Распореди су доступни на сајту Факултета. Промене распореда часова су могуће су уз одобрење декана или продекана за наставу.

Факултет систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединачним предметима и предузима корективне мере уколико дође до одступања. У току припрема студијских програма за акредитацију, Факултет је припремио Књигу предмета у којој су садржани силабуси за све предмете. Силабуси су припремљени у складу са Правилником о квалитету, а према упутству за израду силабуса. Доступни су студентима и обухватају све потребне информације: основне податке о предмету (назив, број ЕСПБ бодова, услови); циљеве предмета; садржај и структуру предмета; начин оцењивања на предмету; обавезну и допунску литературу; податке о наставницима и сарадницима на предмету. Детаљне информације о свим акредитованим студијским програмима и свим предметима унутар студијских програма налазе се на веб-сајту Факултета.

Факултет заснива праћење квалитета наставног процеса на одговарајућим нормативима Универзитета и Факултета (Статут Факултета, Стратегија обезбеђења квалитета, Стандарди и поступци обезбеђења квалитета, Правилник о унутрашњој провери квалитета). У праћење квалитета наставног процеса и предлагање и спровођење мера за његово унапређење директно су укључени декан, продекан за наставу, Комисија за обезбеђење квалитета, као и стручни органи Факултета – катедре и Наставно-научно веће.

У праћењу и унапређењу квалитета наставног процеса дефинисане су три кључне области: настава, пракса и оцењивање. Документом *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета*, предвиђено је да се посебна пажња посвећује следећим сегментима: коректном односу према студентима, квалитету непосредног извођења наставе, применљивости и подстицајности стечених знања, доступности информација о студијском програму, режиму студија и распореду свих облика рада, квалитету праксе, квалитету других облика наставе и ваннаставног рада.

Сваки наставник и сарадник подноси одговарајућој катедри извештај о свом раду у претходној школској години најкасније седам дана након завршетка летњег семестра. Извештај садржи анализу наставног процеса, као и предлоге за допуну и измене плана рада. На основу извештаја наставника, катедре разматрају реализацију наставног плана и програма и подnose Наставно-научном већу извештај о извршеној анализи са мишљењем о квалитету наставе и предлозима измена на првој наредној седници Већа.

Комисија за обезбеђење квалитета организује студентску евалуацију наставе најкасније до краја семестра у којем се настава датих предмета окончава. Студентски парламент може да организује и спроведе сопствену евалуацију наставе и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу Факултета најкасније до краја текућег семестра. Комисија за обезбеђење квалитета врши генералну критичку анализу наставног процеса, узимајући у обзир извештаје наставника и сарадника, као и резултате студентске евалуације наставе. Комисија доноси сопствени извештај о спровођењу наставног процеса у коме даје оцену о спровођењу и предлаже Наставно-научном већу мере за побољшање рада (Записници и прилози Комисије за унапређење квалитета). Наставно-научно веће разматра извештај о спровођењу наставног процеса Комисије за обезбеђење квалитета, на првој наредној седници.

У студентској евалуацији наставе учествовали су свршени студенти студијског програма МАС Лидерство у образовању (видети прилоге). Свршени студенти су веома високо оценили обавазне и изборне предмете – 100% студената је изјавило да су веома или потпуно задовољни садржајем и квалитетом обавезних и изборних предмета. Садржај и квалитет истраживачке праксе су оцењени као нешто слабији – 50% студената је њима веома или потпуно задовољно, 33% је делимично задовољно, а 17% је незадовољно. Дипломирани студенти мисле да су садржаји и начини рада прилагођени њиховом претходном знању (83%), што је изузетно битно, с обзиром на то да овај мастер програм похађају студенти разних струка (физичари, историчари, учитељи, итд) који притом имају веома богато и разноврсно радно искуство као директори, помоћници директора, наставници, педагози и психолози. Такође, 100% студената мисли да су начин оцењивања и провера знања одговарајући.

Анализа питања отвореног типа из анкета указује на то да дипломирани студенти истичу да су неке од најбољих одлика студијског програма квалитет наставе и доступност информација, као и применљивост наученог у практичном окружењу.

5.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
+++ Наставни процес је у центар ставио запосленог у сектору образовања, тако да су сви предмети окренути ка стварним, практичним захтевима постављеним пред те студенте (Правилнику о стандардима компетенцијама, Стратегији развоја образовања). +++ Наставни процес се ослања на радно искуство кандидата и користи изазове са којима се они свакодневно сусрећу у раду у сврхе учења и унапређивања компетенција, као и решавања тих изазова. +++ Сви професори су посвећени програму и савремених погледа на наставни процес, што поспешује интерактивност и практичност наставног процеса.	+ Предмети нису анализирани и међусобно упоређивани од акредитације како би настава постала још применљивија и актуелнија.
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
+++ Кроз интернационализацију програма се отварају и веће могућности за иновирање наставног процеса.	++ Образовни систем у којем кандидати раде је веома инертан, тако да неке иновације представљене у програму могу брзо да 'изумру' у реалном свету. + Већина литературе је на енглеском језику, а досада преведени материјал ће

	за неколико година унеколико застарети, тако да постоји опасност у будућности од мањка адекватне литературе.
--	--

5.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

- Сарадња професора у циљу анализирања и међусобног упоређивања предмета како би настава постала још применљивија и актуелнија.
- Интернационализација мастер програма.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

[Прилог 5.4 Упутство за рад студентских сервиса](#)

[Прилог 5.5. Правилник о награђивању студената](#)

[Прилог 5.6. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

За реализацију студијског програма МАС Лидерство у образовању у потпуности је обезбеђено наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Број наставника одговара потребама студијског програма и покрива све предмете и број часова на тим предметима.

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава законских одредби, правила и критеријума Универзитета у Крагујевцу усклађених са критеријумима Националног савета за високо образовање и стандардима за акредитацију, одредби Статута Универзитета и Факултета и прописаних сопствених поступака, правилника и критеријума путем којих при избору оцењује научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. У циљу обезбеђења квалитета посебно се, као обавезујући документ, примењује Правилник о начину и поступку заснивања радног односа и стицању звања наставника Универзитета у Крагујевцу. О испуњености услова за избор академска јавност може се информисати увидом у извештаје на интернет страници Факултета (за сараднике) и Универзитета у Крагујевцу (за наставнике). У поступку избора у звање наставника користе се прописани табеларни обрасци који детаљно и прегледно приказују научну, стручну и педагошку компетенцију кандидата, као и њихову ангажованост у широј академској и друштвеној заједници. Коначан избор наставника врши Универзитет у Крагујевцу, у складу са својим овлашћењима. У поступку избора наставника и сарадника вреднују се резултати научноистраживачког рада, ангажовање у развоју и унапређивању наставе, резултати педагошког рада наставника или сарадника и, за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка.

Евалуација рада наставника и сарадника, поред процедура за избор и реизбор које се обављају периодично на три, односно пет година, спроводи се редовно на крају сваке академске године када чланови катедри подносе извештаје о свом раду у протеклој години шефовима катедри. Сваке године прикупљају се и прате подаци о броју и структури објављених радова на нивоу Катедри, а шефови Катедри подносе извештаје о научноистраживачком и наставном раду наставника и сарадника продеканима. Поменути извештаји саставни су део Годишњег извештаја о раду факултета, а ажурирају се и подаци о напредовању запослених у звањима и њиховој научноистраживачкој продукцији на сајту факултета.

Податке о објављеним радовима наставника и сарадника једном годишње прикупља Комисија за обезбеђење квалитета Факултета, као и продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност у склопу припреме Извештаја о научноистраживачком раду запослених на Факултету. Установљен је и картон наставника у коме се поред података о наставном ангажовању, наводе репрезентативне референце и збирни подаци научне, односно уметничке и стручне активности наставника.

Квалитет педагошког рада наставника и сарадника редовно се проверава и кроз студентску евалуацију, чији резултати имају улогу у поступку за избор у звање.

Факултет запосленима пружа и подршку у учешћу на научним скуповима, конференцијама, конгресима и различитим облицима стручног и научног усавршавања.

Саставни део ових активности је и помоћ у аплицирању за различите врсте студијских путовања, размене и мобилности у оквиру програма Еразмус плус, различитих билатералних програма и других видова академске сарадње са образовним институцијама у европском образовном простору. Факултет подстиче научну и истраживачку активност наставника и сарадника редовним обавештавањем, стављањем на увид обавештења о научним конкурсима, позивима за припрему пројеката и другим активностима које су важне за континуирано усавршавање и развој каријере.

Како би се постигао завидан квалитет програма МАС Лидерство у образовању и његова интердисциплинарност, у настави су, поред професора са Факултета педагошких наука, ангажовани и професори са Правног факултета Универзитета у Крагујевцу, Економског факултета Универзитета у Крагујевцу, Филозофског факултета Универзитета у Београду и Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

Током претходних пет година, професори на програму су учествовали у неколико значајних професионалних развојних активности:

- од 15. јуна до 29. јуна 2014. године на Холандској школи за образовни менаџмент (NSO) у Амстердаму, Холандија (5 професора); Теме представљене у овом високо интерактивном и корисном програму стручног усавршавања наставника биле су: школско лидерство - велика слика; комуникацијске технике; савези; реконструисање организација; стварање простора за персонализоване репертоаре; управљање финансијама; Централноевропски поглед на компетенције школских лидера. Професори су имали прилику да посете две школе: школу Реигерсбос (Reigersbos) у Амстердаму и колеџ Ана ван Ријн (Anna van Rijn) из Утрехта. Током студијске посете су такође дискутоване и унапређене анализе потреба, преглед ефективне литературе и програма о лидерству, као и концепт мастер програма.
- од 25. јануара до 8. фебруара 2015. године на Универзитету у Сегедину, Мађарска (6 професора); Теме представљене у практичном и изузетно корисном програму за професионални развој наставника биле су: развој програма на основу компетенција; успостављање веза између компетенција и исхода учења у пракси; стратешки менаџмент; управљање променама; организациона култура, организациони развој; образовна политика усредсређена на учење; стратегија имплементације и развој планова имплементације; учење засновано на раду у развоју лидерства; учење из система; директори као педагошки лидери - примена кооперативних метода у образовању; улога и лидерство лидера; међународна искуства институционализације. Професори су имали прилику да посете средњу стручну школу Хансаги Ференц (Hansagi Ferenc), основну школу Арани Јанос (Arany Janos), индустријску струковну и основну школу Моравароси (Moravárosi) и основну школу Макои (Makoi), где су имали прилику да разговарају са лидерима у образовању – директорима и наставницима. Током студијске посете су такође дискутовани и побољшани програми неких предмета на мастер програму.
- од 7. јуна до 21. јуна 2015. на Универзитету у Јиваскили, Финска (6 професора). Неке од тема које су разматране током професионалног развоја биле су: педагогија лидерства, менторство и туторство, познавање себе као лидера, стратешки циклус учења, лидерство у свету који се мења. Такође, током студијске посете су додатно уређени силабуси предмета, као и наставне методе, начини вредновања и сл.

- од 14. септембра до 17. септембра 2016. на Универзитету у Новом Саду (5 професора). Тема професионалног усавршавања које су водили Мика Рису са Универзитета у Јуваскули и Владимир Џинових са Института за педагошка истраживања била је менторство запослених у основним и средњим школама.

Анализа питања отвореног типа из анкета дипломираних студената указала је на то да су неке од најбољих одлика студијског програма МАС Лидерство у образовању добра сарадња са професорима и њихова компетентност, посвећеност и однос према студентима.

7.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
+++ Избор наставника је јаван и транспарентан. +++ Сваки наставник предаје предмет из области којом се бави и у својим научним истраживањима. +++ Наставници у програму су прошли вишенедељне обуке из лидерства у образовању од стране страних експерата.	+ Чињница да професори у програму долазе са различитих факултета чини програм осетљивим и потенцијално нестабилним, јер захтеви и оптерећења на њиховим матичним факултетима имају приоритет и могу да се промене тако да спрече наставника да учествује у програму.
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
+++ Постоји велики број европских пројеката, мобилности и могућности за сарадњу преко којих наставници у програму могу да унапреде своје компетенције.	+++ Потенцијално смањење броја кандидата (због опасности наведених у SWOT анализи стандарда 4) може угрозити могућност финансирања професора са других факултета, што може да доведе до ангажовања професора неадекватних компетенција.

7.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7

- Коришћење европских пројеката, мобилности и могућности за сарадњу у циљу даљег подизања нивоа компетенција наставника.
- Континуирано консултовање и преговарање са доносиоцима одлука у циљу веће подршке мастер програму (да се мастер диплома захтева при избору директора, да се мастер програму да довољна тежина у односу на државне обуке, да се исплате буџетска места) како би се одржао или увећао број студената на програму.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

На студијски програм МАС Лидерство у образовању могу се уписати кандидати свих струка који су на основним академским студијама остварили најмање 240 ЕСПБ или су стекли високо образовање по прописима који су важили до дана ступања на снагу Закона о високом образовању.

Упис на студијски програм одређен је бројем расположивих места и местом кандидата на ранг листи. Највећи број студената МАС Лидерство у образовању је већ годинама запослен у образовном сектору: предшколским установама (васпитачи), основним и средњим школама (директори, помоћници директора, педагози, психолози, наставници), музичким школама (директори, помоћници директора), регионалним центрима за стручно усавршавање, секторима за образовање у локалним самоуправама, Министарству просвете, науке и технолошког развоја. С обзиром на то да су квалитет студената и предзнања са којима они долазе у програм знатно условљени њиховим радним искуством у просвети, селекција при упису се базира на широком спектру елемената: просеку на основним студијама, мотивационом писму, радној биографији, професионалној препоруци и интервјуу. На тај начин се обезбеђује да се на програм упишу најквалитетнији кандидати.

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама на студијском програму МАС Лидерство у образовању. Кандидати на сајту факултета имају обавештење о потребној конкурсној документацији. Посебно су истакнути начини рокови за подношење жалбе на утврђени редослед кандидата. Након коначне ранг листе, кандидати подnose сву потребну документацију за упис на студије. Факултет уписује укупно 50 студената, од којих се првих 12 најбоље ранжираних школују са буџета, а остали су самофинансирајући студенти.

Поред веб-сајта, Факултет је установио и друге начине информисања будућих студената о својим програмима и активностима. Факултет редовно учествује на сајмовима образовања (Сајам образовања у Економској-трговинској школи у Пожаревцу, Сајам образовања „Звонце“ и EduFair у Београду, NouFest у Њуприји), али и посредством телевизије и учествовања у емисијама културно-информативног и забавног карактера (хорска и књижевна секција Факултета) ствара позитиван медијски публицитет. Такође, брошура о МАС Лидерство у образовању и текст конкурса се шаљу свим предшколским установама, основним и средњим школама у Србији.

Сви студенти имају право на подједнако квалитетне услове студија и право на различитост и заштиту од дискриминације. Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикеп и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама. Права студената на Факултету су регулисана Статутом факултета у делу заштите права студената.

Студенти Факултета су унапред упознати са обавезом похађања и активног

учешћа у настави и Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту. Према овом правилнику, наставник је дужан да на почетку наставе упозна студенте са програмом предмета, распоредом наставе по недељама, облицима активне наставе и предиспитним обавезама, а нарочито начином њиховог вредновања, структуром и садржајем испита, структуром укупног броја поена и начином утврђивања коначне оцено. Обавеза похађања и активног учешћа у настави је посебно наглашена и у програмима предмета који се налазе на сајту Факултета.

Оцењивање студената на Факултету се врши према унапред објављеним критеријумима и правилима. Ово је уређено и силабусима предмета кроз спецификоване критеријуме, правила и процедуре оцењивања који су студентима и јавности доступни на сајту Факултета. Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту описане су процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Из акредитационих докумената за сваки предмет на Факултету се може видети који је однос поена који је сваки наставник доделио предиспитним обавезама, а који завршном испиту на свом предмету.

На МАС Лидерство у образовању вредновање студената је фокусирано на практичну примену наученог и то на индивидуализован начин. На пример, на предмету Управљање образовних институција студенти бирају стваран проблем у својој школи и током семестра га анализирају и за њега изналазе решење кроз пет консекутивних задатака. Овакав начин рада такође осигурава да студенти полажу предмете лакше и ефикасније јер им је савладавање материје подељено на неколико мањих целина.

Коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студента регулисано је Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту. Затим, на Факултету је на основу одлуке Универзитета у Крагујевцу усвојен Етички кодекс наставника Универзитета у Крагујевцу којим се регулише понашање наставника током оцењивања студената - објективност, етичност и коректан однос према студенту. Такође, усвојен је и Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу, на основу кога је установљена дисциплинска комисија првог степена.

Факултет систематично прати и проверава оцено по предметима, као и пролазност студената по предметима, годинама и програмима. Ово је уређено Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту према коме су наставници и сарадници дужни да прате, проверавају и анализирају резултате испита на свом предмету, а катедре да разматрају успех студената из предмета који припадају њиховим ужим научним областима и предлажу мере за побољшање система провере знања као и корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању. Резултати праћења студентског успеха по студијским годинама и предметима су укључени у годишњи извештај Деканата о раду факултета. Комисија за обезбеђење квалитета у посебним случајевима одступања у односу на просечну оцено или пролазност студената доноси и предлаже корективне мере.

8.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
+++ Селекција студената је јавна и транспарентна.	+++ Након што велики број студената положи испите на обавезним и изборним предметима, значајно почне да заостаје са изградом мастер тезе.
+++ Селекција студената у обзир узима широк дијапазон њихових квалификација	

и искустава. +++ Фокус вредновања је на практичној примени наученог, индивидуализацији и разноврсним елементима студентског рада.	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
+++ Постоје велике могућности за интернационализацију програма, што би повећало број кандидата и њихов квалитет.	+++ Потенцијално смањење броја кандидата (због опасности наведених у SWOT анализи стандарда 4) може да доведе и до смањења њиховог квалитета.

8.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- Неформално изделити рад на мастер тези на мање целине и успоставити рокове за њену израду; студенте непосредније водити кроз израду мастер тезе.
- Интернационализација мастер програма.
- Континуирано консултовање и преговарање са доносиоцима одлука у циљу веће подршке мастер програму (да се мастер диплома захтева при избору директора, да се мастер програму да довољна тежина у односу на државне обуке, да се исплате буџетска места) како би се одржао или увећао број студената на програму, а самим тим и њихов квалитет.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

[Прилог 8.4. Упутство за вредновање и оцењивање рада студената](#)

[Прилог 8.5. Правилник о дисциплинској одговорности студената Универзитета у Крагујевцу](#)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

9.1. Опис стања, анализа и процена стандарда 9

9.1.1. Уџбеници и литература

Општим актима Факултета утврђени су стандарди квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Факултету, као и мере и поступци за праћење и унапређивање њиховог квалитета.

Стандарди који се односе на квалитет уџбеника и литературе дефинисани су *Правилником о уџбеницима* (Прилог 9.1) и *Правилником о издавачкој делатности Факултета*.

Правилником о уџбеницима утврђени су стандарди квалитета и поступци за обезбеђење квалитета уџбеника и друге наставне и испитне литературе која се користи у процесу образовања на свим нивоима студија на Факултету. Правилником је одређено: 1) да је основни или предметни уџбеник основно и обавезно наставно средство које обухвата садржај наставног предмета утврђен студијским програмом; 2) да су помоћни уџбеници: практикуми, приручници, хрестоматије, збирке задатака и др; 3) да скрипта, као ауторизована предавања, имају привремени карактер до издавања уџбеника; 4) да студенти у току студија користе научне и стручне публикације и периодику (монографије, резултате истраживања, зборнике, часописе и др.); 5) да сва наставна литература у погледу квалитета, садржаја и обима мора да одговара циљевима студијског програма и програму предмета на који се односи.

Факултет је дужан да за сваки наставни предмет обезбеди одговарајуће уџбенике и другу наставну и испитну литературу у потребној количини и на време (најкасније месец дана пре почетка школске године).

Правилником о уџбеницима утврђено је да Факултет обезбеђује уџбенике и другу литературу у броју који је сразмеран броју студената који их користе и да је најмање десет примерака сваког уџбеника доступно студентима у библиотеци Факултета, а да се набавка уџбеника обезбеђује преко скриптарнице Факултета. Такође, Факултет обезбеђује уџбенике и другу наставну литературу у оквиру своје издавачке делатности када су аутори наставници и сарадници Факултета.

Правилником су утврђени стандарди квалитета уџбеника на Факултету, као и начини контроле њиховог квалитета, односно садржаја, дидактичке обраде и техничке припремљености.

Наставно-научно веће, на предлог матичне катедре, утврђује постојање потребе за новим уџбеницима и новим издањима, као и потребе за изменама и допунама постојећих уџбеника.

Правилником је регулисано да Факултет периодично анкетира студенте у циљу утврђивања квалитета уџбеника и друге наставне литературе. Контрола квалитета обухвата вредновање садржине, структуре, стила, разумљивости, као и поштовање правила о обавезној литератури од стране наставника и оцењује се оценама од 1 до 5.

Студенти се о квалитету уџбеника изјашњавају попуњавањем анкетног упитника, а анкетирање спроводи Комисија за обезбеђење квалитета.

У следећој табели дате су просечне оцене студентског вредновања корисности литературе у савладавању садржаја предмета. Евалуација обухвата школску 2018/19. годину.

Студијски програм	Процена корисности литературе за савладавање садржаја предмета
ОАС Учитељ	4,47
ОАС Васпитач у предшколским установама	4,51
ОАС Васпитач у домовима	4,45
МАС Учитељ	4,50
МАС Васпитач у предшколским установама	4,62
МАС Васпитач у домовима	4,91

9.1.2. Библиотечки ресурси

Библиотека Факултета је Решењем Универзитетске библиотеке *Светозар Марковић* 22. 5. 1995. године уписана у Регистар библиотека, а њен рад и организација уређени су *Правилником о раду библиотеке* и *Правилником о систематизацији радних места*, у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности (Сл. гласник 52/11), *Упутством о начину рада библиотеке са корисницима*, као и другим нормативима из ове области.

Библиотека својим радом, обимом књижевног фонда и информатичком опремом обезбеђује подршку наставном и научноистраживачком раду Факултета. Опремљена је фондом који задовољава потребе студијских програма, односно снабдевена потребним уџбеницима, часописима и богатом збирком референтне литературе (енциклопедије, речници, приручници и сл.) за извођење наставе.

Библиотечки фондови доступни су свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета, као и другим корисницима путем међубиблиотечке размене. На почетку прве године студија продекан за наставу обавештава студенте о начину рада библиотеке.

Библиотека располаже фондом од 43511 библиотечких јединица (10 докторских дисертација, 18 магистарских теза, 263 мастер рада, 14 специјалистичких радова, 3479 дипломских радова и низ фотографија, картографских карата и некњижне грађе). Осим уношења нових наслова у електронски каталог и даље траје унос мање актуелног старог књижног фонда. Део фонда чине и сви дипломски радови, такође унети у електронску базу Cobiss+, тако да је приступ корисницима олакшан. Повећавање броја публикација и увећање књижног фонда у складу са потребама студената, наставника и сарадника Факултета, врши се куповином нових књига, часописа и уџбеника из различитих научних области из буџета Факултета, донацијама и међубиблиотечком разменом са библиотекама сродних факултета. Факултет је предузео активности на обогаћивању књижног фонда и страном литературом. У вези са тим, започета је крајем 2018. године размена публикација са Конгресном библиотеком у Вашингтону. Наставницима је обогућен приступ Kobson и Ebsco базама. Библиотека има добро опремљену читаоницу,

комплетно реновирану 2017. године, са 50 седишта. Осим основне делатности, библиотека се бави и културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, промоције нових књига, организовање литерарних састанака, предавања и других облика културног деловања.

Комплетан процес рада у библиотеци је аутоматизован. Библиотека Факултета је пуноправни члан библиотечко-информационог система COBISS.SR. Са формирањем електронског каталога књига се почело 2006, а са COBISS позајмицом 2011. године.

До наслова који се не могу купити долази се међубиблиотечком позајмицом. Годишње се у оквиру међубиблиотечке размене позајми око 300 књига потребних за наставни и научноистраживачки рад. Такође, библиотека Факултета позајми другим библиотекама око 70 наслова годишње.

Домаћи и страни часописи доступни су у електронском облику преко сервиса *Kobson*. Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета утврђено је да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада Библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности и иновирањем библиотечког пословања имплементацијом нових технологија.

Богаћење библиотечког фонда врши се у складу са захтевима наставног процеса и научноистраживачког рада, као и интересовањима студената и професора Факултета.

Структуру и обим књижног фонда и учила критички процењују наставници према програмима својих курсева и предлажу набавку. Набавка друге опреме предлаже се у оквиру годишњег плана набавки који, на предлог Наставно-научног већа, усваја Савет Факултета. Набавка опреме, литературе и других учила на пројектима на којима Факултет учествује одвија се према предлозима наставника и сарадника, уважавајући лимит буџета и приоритете које утврде катедре, односно Наставно-научно веће. Обнављање фонда врши се више пута у току године, како из сопствених средстава факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

Сваке године Финансијским планом Факултета утврђује се потребна висина средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

Набавну политику воде декан Факултета, продекан за научноистраживачки рад и издавачку делатност и остали наставници и сарадници у сарадњи са библиотекама.

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, издавање књига и читаоница (са 50 седишта), повезане су и смештене у приземљу Факултета на простору од око 200 m². На тај начин библиотека студентима, наставном и ненаставном особљу пружа адекватне услове за рад. Студенти се систематски упознају са начином рада библиотеке и обучавају за претраживање базе COBISS.SR (у којој је више од 180 библиотека Србије). Библиотечки фонд и простор доступни су корисницима 12 часова радним данима, као и суботом и недељом. Корисници добијају од библиотекара и стручну помоћ у проналажењу свих потребних информација и издања.

Поред прикупљања, чувања и давања на коришћење библиотечко-информационе грађе, библиотека се бави културно-образовним делатностима, као што су: изложбе књига, обележавање значајних јубилеја, организовање књижевних вечери, предавања, радионица и промоције сопствених издања.

Број лица ангажованих у раду Библиотеке као и њихова стручна спрема, дефинисани су *Правилником о систематизацији радних места* и *Правилником о раду библиотеке*, а усклађени су са националним стандардима.

На пословима и радним задацима библиотекара раде три дипломирана библиотекара (висока стручна спрема, положен стручни испит из области библиотекарства, обученост за рад у систему COBISS, претраживање база Kobson и Ebsco). Особље је компетентно за послове које обавља и показује мотивисаност за рад и спремност за стручно усававање.

Квалитет уџбеника и других учила процењује се у складу са стандардима, на начин и по поступку утврђеним *Правилником о уџбеницима*. Поред тога, периодичним анкетирањем студената обезбеђују се сазнања о мишљењу студената и њиховим искуствима везаним за доступност уџбеника и литературе која представљају основу за утврђивање мера за унапређење квалитета.

На редовним студентским евалуацијама рада Факултета опремљеност библиотеке и рад библиотекара по правилу бивају оцењени највишим оценама.

р.б.	Став	потпуно нетачно	углавном нетачно	делимично тачно	углавном тачно	потпуно тачно	не могу да проценим	N	M	SD
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	5	8	40	119	315	30	487	4.50	0.64
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	4	3	37	110	326	37	480	4.56	0.54
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	6	4	22	81	373	31	486	4.67	0.51
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	4	3	24	108	325	53	464	4.61	0.48
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	6	3	22	119	329	38	479	4.59	0.52

Факултет у великој мери задовољава стандард 9 када је у питању квалитет библиотечких ресурса, али проблем представља недостатак простора за квалитетно смештање књижног фонда. Библиотека Факултета има фонд од близу 40.000 књига, а поред уџбеничке и помоћне литературе има и ретке примерке књига старих преко 100 година. Обнављање фонда врши се више пута у току године, како из сопствених средстава Факултета, тако и из средстава предвиђених пројектима и програмима.

9.1.3. Информатички ресурси

Организација, статус и рад Рачунарско-информационе службе Факултета уређени су *Статутом Факултета, Правилником о организацији и ситематизацији радних места и Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета*.

Служба је задужена да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се

користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета.

У рачунарско-информационој служби запослена су два администратора мреже. Служба је опремљена савременим уређајима и брине о функционисању рачунарске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и компјутерске опреме дата је у табели 9.2.

Поред амфитеатра и 15 учионица, који су опремљени компјутерима и видео-пројекторима, у надлежности службе је и *Центар за учење* који је опремљен са 23 рачунара и у коме је студентима обезбеђен стални приступ интернету. Просторије центра за учење смештене су у одговарајућем делу зграде и на простору довољне површине, тако да су корисницима омогућени оптимални услови за рад. Компетентност и мотивисаност особља за подршку у центру за учење континуирано се прати; особљу се омогућује стручно усавршавање и напредовање. *Центар за учење* доступан је свим студентима, наставном и ненаставном особљу Факултета 12 сати дневно.

Рачунарско-информациона служба задужена је за: 1) администрирање локалне мреже, администрирање, ажурирање и дизајн интернет презентације Факултета; 2) текуће одржавање софтверских и хардверских ресурса; 3) праћење развоја информационих и комуникационих технологија, закона и стандарда; 4) дефинисање поступка за припрему, контролу, одобравање и објављивање података на веб-страницама Факултета; 5) развој нових сервиса (администрација, испитне активности, развој и имплементација наставничких и студентских форума и друго); 6) унапређење постојећих софтверских и хардверских решења; 7) вођење адекватне политике набавке нове рачунарске и комуникационе опреме, као и лиценцираних софтверских пакета за потребе наставе и научноистраживачког рада.

Запослени у Рачунарско-информационој служби пружају помоћ наставницима, сарадницима и студентима у налажењу научних и стручних информација о рачунарском хардверу и софтверу и у решавању проблема са заштитом од неовлашћеног приступа подацима и софтверским ресурсима.

Рачунарско-информациона служба примењује у свом раду савремена светска и домаћа решења, стандарде и правила за коришћење информационих и комуникационих технологија. Факултет финансијским планом годишње утврђује висину средстава намењених развоју службе и унапређењу локалне мреже.

Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета утврђено је да се квалитет рада Рачунарско-информационе службе остварује редовном контролом рада, побољшањем квалитета хардверских и софтверских ресурса, редовним праћењем развоја информационих и комуникационих технологија, иновирањем пословања и имплементацијом нових информационих и комуникационих технологија. Праћење квалитета рада Рачунарско-информационе службе укључује, осим анализа извештаја саме службе и њених корисникаа, периодично анкетаирање студената путем анонимне анкете, која чини део студентске евалуације рада Факултета. У студентским анкетама, једна група питања односи се на рад Рачунарско-информационе службе, квалитет рада локалне мреже и расположивост и доступност њених сервиса, као и професионалност и коректност особља службе.

Резултати анкете, школска година 2018/2019.

<i>р.б.</i>	<i>Став</i>	<i>потпуно нетачно</i>	<i>углавном нетачно</i>	<i>делимично тачно</i>	<i>углавном тачно</i>	<i>потпуно тачно</i>	<i>не могу да процим</i>	<i>N</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	19	9	58	115	290	26	491	4.32	1.03
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	6	6	29	117	290	69	448	4.52	0.62
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	10	11	53	134	274	35	482	4.35	0.84
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	10	7	40	138	298	24	493	4.43	0.74
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	16	14	49	127	282	29	488	4.32	0.99
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	6	8	31	125	308	39	478	4.51	0.63
21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	8	9	45	131	290	34	483	4.42	0.74
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	9	9	58	129	278	34	483	4.36	0.81

Резултати претходне анализе указују да Факултет у великој мери задовољава Стандард 9. Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Поред овога, евидентно је да набавком и/или објављивањем уџбеничке и друге литературе Факултет обезбеђује студентима наставни материјал предвиђен силабусима предмета на свим студијским програмима у довољној количини и на време. Факултет обезбеђује и остала наставна средства, која се углавном користе на пракси, а која студенти дуже од администратора мреже, предметних наставника или у медијатеци.

Факултет у великој мери задовољава стандард 9 и када је у питању квалитет информатичких ресурса. Студентима су на располагању две учионице са 23 рачунара, више учионица са 5 до 10 рачунара (учионица за језике, учионица за математику), као и интерна радио-станица за припрему материјала за истраживачки рад. Студентима је од 8 до 20 часова на располагању центар за учење који има 23 рачунара и електронску таблу. *Центар за учење* је у непосредној близини библиотеке, што студентима олакшава рад. Неколико рачунара распоређено је по холовима Факултета, а сви рачунари су умрежени и имају 24-часовну интернет конекцију. Студентима је на располагању 15 лаптоп рачунара и 15 пројектора за часове и активности које држе на пракси. За припрему материјала за праксу студенти користе штампаче (колор и црно-беле), графоскопе, расположиве копир апарате, апарате за репордуковање музике и осталу опрему у кабинетима за одговарајуће методике.

9.2. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Стручан библиотечки кадар који студентима и запосленима пружа одговарајуће библиотечке услуге и који континуално унапређују своје знање +++ Добра структура библиотечког фонда +++ Солидна покривеност предмета уџбеничким материјалом +++ Усвојена акта везана за квалитет уџбеника и рада библиотеке +++ Реновирана читаоница отворена за кориснике сваког дана од 8 до 20 часова +++ Развијена међубиблиотечка сарадња +++ Доступност информатичких ресурса којима се обезбеђује комуникација са међународном и домаћом литературом +++ Обезбеђени потребни информатички ресурси +++	Недостатак простора за квалитетно смештање библиотечког фонда ++ Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нових књига ++ Ограничена средства која стоје на располагању Факултету за потребе набавке нове информатичке опреме ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Могуће је даље развијати библиотечке и информатичке ресурсе на начин који је дао добре резултате у протеклом периоду +++	У условима смањеног прилива средстава мере штедње ће нужно утицати на могућности набавке нових књига ++

9.3. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

- Перманентно радити на побољшању квалитета библиотечких и информатичких ресурса (набавка уџбеника, приручника, научне и стручне литературе, софтвера и рачунара).

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима](#)

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Прилог 9.3. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Органе Факултета чине: орган управљања, орган пословођења и стручни органи. Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом и правилницима високошколске установе, у складу са законом. Орган управљања чини Савет Факултета, а орган пословођења Декан факултета. Надлежности Савета и послови које обавља дефинисани су *Статутом Факултета*, а начин рада Савета, начин доношења одлука и обављања послова регулисан је *Пословником о раду Савета Факултета*.

Савет решава питања која су од битног значаја за живот, рад и даљи развој Факултета, а која произлазе из *Закона о високом образовању* и *Статута Факултета*. Разматра извештај о раду Факултета за протеклу школску годину и доноси годишњи програм рада за текућу школску годину; усклађује постојеће и доноси нове опште акте из своје надлежности у складу са *Законом о високом образовању* и *Статутом Факултета*; разматра извештај о пословању и завршни рачун за претходну годину; доноси финансијски план Факултета; одлучује о висини школарине за текућу школску годину; утврђује стратегију обезбеђења квалитета на предлог декана; јача сарадњу са локалном самоуправом и др.

Орган пословођења Факултетом је *декан*. Услови за избор декана утврђени су *Законом*, а начин и поступак избора и његове надлежности *Статутом Факултета*, у складу са законом. Декан представља и заступа Факултет и руководи његовим радом. Руководиће обухвата планирање, организовање, вођење, праћење, евалуацију, унапређивање и контролу рада Факултета. Послови руковођења обављају се у границама овлашћења, законито и благовремено. Декан је одговоран за законитост рада Факултета, функционисање система управљања квалитетом, спровођење утврђених стандарда квалитета у свим областима рада. Декану у раду помажу продекани чије су надлежности утврђене *Статутом Факултета*. Ради разматрања питања из делокруга рада Факултета и заузимања ставова о њима, декан Факултета образује Колегијум. Састав Колегијума утврђен је *Статутом Факултета*. Декан, продекани и лица са извршном одговорношћу своју опредељеност за успостављање и примену и стално унапређивање система управљања квалитетом испољавају кроз јасно утврђену политику развоја, утврђивање мерљивих циљева и индикатора њиховог остваривања, стално периодично испитивање система обезбеђења квалитета ради повећања ефикасности и ефикасности. Факултет има три продекана: 1) продекана за наставу и студентска питања, 2) продекана за научноистраживачки рад и издавачку делатност и 3) продекана за финансије.

Структура, организационе јединице, делокруг рада, њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са *Законом*. Факултет има: орган управљања (Савет Факултета), орган пословођења (декан Факултета), стручне органе (Наставно-научно веће, катедре и Студентски парламент – орган студената Факултета преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету).

Ненаставну јединицу – Секретаријат чине: Служба за опште и правне послове, Служба за студентска и наставна питања, Библиотека, Медијатека, Служба за финансијска и материјална питања, Рачунарско-информациона служба и Служба за техничке послове. Факултет има и малопродајно место намењено продаји публикација чији је издавач Факултет, као и публикација других издавача, које су у функцији остваривања образовне, научне и стручне делатности. Организација и рад ненаставне јединице ближе се уређује општим актом о систематизацији послова.

Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђују се: систематским праћењем, контролом и извештавањем о њиховом раду; предузимањем подстицајних и корективних мера према запосленима; оцењивањем квалитета рада органа и служби Факултета и унапређивањем професионалних компетенција запослених ван наставе.

Факултет систематски прати и придржава се општих аката којима су регулисане основне надлежности, поступак и начин рада органа пословођења, органа управљања, студентског парламента и стручних служби. Доступна је структура организационих јединица високошколске установе, као и делатност стручних служби кроз које се остварује ненаставна подршка. Спровode се редовне периодичне евалуације процене квалитета рада органа управљања и рада стручних служби и по потреби доноси предлог мера за унапређење квалитета њиховог рада.

Важан инструмент праћења квалитета у области овог стандарда је и перцепција студената о квалитету управљања и ненаставне подршке. Факултет редовно, сваке године, обавља студентску евалуацију рада факултета. Укупни резултати и анализа евалуације квалитета рада органа управљања и рада стручних служби дата је у Прилогу 10.1, чији је најважнији део приказ у табели:

Резултати анкете, школска година 2018/2019.

р.б.	Став	потпуно нетачно	углавном нетачно	делимично тачно	углавном тачно	потпуно тачно	не могу да процимим	N	M	SD
1.	Библиотека је задовољавајуће снабдевена литературом и материјалима који су неопходни за реализацију предиспитних и испитних обавеза.	5	8	40	119	315	30	487	4.50	0.64
2.	Радно време библиотеке одговара потребама студената.	4	3	37	110	326	37	480	4.56	0.54
3.	Библиотекари су љубазни у комуникацији са студентима.	6	4	22	81	373	31	486	4.67	0.51
4.	Време рада читаонице одговара потребама студената.	4	3	24	108	325	53	464	4.61	0.48
5.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу прибављања информација које су ми потребне.	31	29	71	127	236	23	494	4.03	1.42

6.	Задовољан/а сам радом студентске службе у погледу издавања уверења, потврда и других докумената.	26	30	73	112	249	27	490	4.08	1.38
7.	Запослени у студентској служби су љубазни у комуникацији са студентима.	47	46	80	115	201	28	489	3.77	1.77
8.	Задовољан/а сам системом електронског пријављивања испита.	19	9	58	115	290	26	491	4.32	1.03
9.	Време рада Центра за учење одговара потребама студената.	6	6	29	117	290	69	448	4.52	0.62
10.	Информације на сајту Факултета се довољно брзо ажурирају.	10	11	53	134	274	35	482	4.35	0.84
11.	На сајту Факултета се налазе све важне информације.	10	7	40	138	298	24	493	4.43	0.74
12.	Информације на сајту Факултета су довољно прегледне.	16	14	49	127	282	29	488	4.32	0.99
13.	Рад скриптарнице одговара потребама студената.	30	35	77	114	218	43	474	3.96	1.49
14.	Продекан за наставу и студентска питања остварује задовољавајућу сарадњу са студентима.	8	4	33	122	299	51	466	4.50	0.65
15.	Студентима је омогућено учешће на научним и стручним скуповима на Факултету.	8	6	32	127	273	71	446	4.46	0.69
16.	Студентски парламент задовољајуће ради на остваривању права и заштити интереса студената.	9	7	45	115	294	47	470	4.44	0.76
17.	Студент продекан задовољавајуће заступа ставове и предлоге студената.	9	10	41	110	294	53	464	4.44	0.79
18.	Факултет је задовољавајуће снабдевен инструментима и другим средствима за наставу музичке културе.	8	15	59	121	281	33	484	4.35	0.86
19.	Факултет је задовољавајуће снабдевен материјалима и средствима за наставу ликовне културе.	12	21	48	119	261	56	461	4.29	1.00
20.	Кабинет за информатику је задовољавајуће опремљен за наставу.	6	8	31	125	308	39	478	4.51	0.63

21.	Учионице на Факултету поседују довољно рачунара и друге опреме потребне за остваривање наставе.	8	9	45	131	290	34	483	4.42	0.74
22.	Техничка опрема на Факултету (рачунари, пројектори и сл.) је задовољавајуће одржавана.	9	9	58	129	278	34	483	4.36	0.81
23.	Читаоница је опремљена у складу са потребама студената.	6	3	22	119	329	38	479	4.59	0.52
24.	Фискултурна сала је задовољавајуће опремљена.	8	11	46	134	273	45	472	4.38	0.78
25.	Хигијена фискултурне сале је задовољавајућа.	16	18	57	122	252	52	465	4.24	1.07
26.	Свлачионице су задовољавајуће опремљене.	12	17	50	116	272	50	467	4.33	0.96
27.	Хигијена ходника и учионица је задовољавајућа.	8	7	44	112	319	27	490	4.48	0.71
28.	Тоалети су задовољавајуће опремљени.	13	37	76	117	245	29	488	4.11	1.19
29.	Хигијена тоалета је задовољавајућа.	15	35	62	130	248	27	490	4.14	1.18
30.	Факултет има задовољавајућу понуду секција и других ваннаставних активности.	8	5	43	112	302	47	470	4.48	0.70
31.	Тим за психолошко-педагошку подршку ради у складу са потребама студената.	7	4	32	102	279	93	424	4.51	0.66
32.	Упознат/а сам са својим правима и обавезама у вези са студирањем.	9	4	34	112	330	28	489	4.53	0.66

Посебно је занимљива анализа резултата студентске оцене дате у две узастопне школске године (2017/18 и 2018/19) јер јасно показује да су мере предузете у претходном периоду показале видљиве резултате. Ова анализа дата је у прилогу 10.3.

Осим тога Факултет у одређеним временским интервалима, прописаним *Стратегијом обезбеђења квалитета* (једном у три године), врши *Евалуацију квалитета рада управљачког и ненаставног особља*. Последња таква анкета рађена 2019. године и дата је, заједно са анализом резултата, у прилогу 10.4.

Факултет је организовао обуку за рад запослених у Служби за студентска и наставна питања на електронском систему за онлајн пријављивање испита - ФИС (Факултетски информациони систем). Поменути систем омогућава лакше пријављивање испита, транспарентност у раду и бољу контролу плаћања такси и накнада. Обука је организована у сарадњи са Електротехничким факултетом у Београду чији су сарадници аутори поменутог софтвера.

Факултет обезбеђује запосленима радно окружење које је подстицајно за њихов

рад. Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности. Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оци наставника, ненаставног особља, студената и јавности.

Високошколска установа обезбеђује довољан број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

10.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Јасно дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++	Недовољна заинтересованост студената за рад управљачког и ненаставног особља ++
Прецизиране организационе структуре, праћење и оцењивање квалитета управљања установом, рад стручних служби и ненаставног особља, оцењивање, услови за напредовање ненаставног особља ++	Недовољно прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља ++
Постоји транспарентност информација о раду стручних служби и органа управљања и могућности усавршавања и образовања ненаставног особља ++	Поједине службе су претерано оптерећене, нарочито у периоду припреме и реализације уметничких, стручних и научних пројеката на Факултету, као и у време пријемних испита ++
Усклађен број ненаставних радника и њихове врсте и степена образовања у складу са националним и међународним стандардима ++	Због све већег обима текућих послова који се морају завршити у прописаном законском року, постоји недостатак времена за квалитетно стручно усавршавање у смислу одлазака на стручна саветовања и праћење различите стручне литературе која обогаћује и доприноси већој стручности запослених ++
Организација Факултета примерена је карактеру и врсти делатности и усклађена је са потребама рада Факултета +++	
Квалитет управљања и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и стручних служби, те континуираним праћењем и провером њиховог рада +++	
Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су прецизно дефинисане +++	

Отвореност за промене и иницирање иновација ++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Едукација чланова органа управљања Факултетом о управљању маркетиншким ресурсима ++ Могућности ширег сагледавања проблема са аспекта координације рада стручних служби и органа управљања ++ Даље и перманентно образовање и усавршавање система управљања и управљачког и ненаставног особља Факултета ++ У периодима повећаног обима посла (пријемни испити, припрема и реализација уметничких и научних пројеката...) укључити и ангажовати додатне стручне раднике у ненастави ++ Доступност ЕУ фондова и пројеката за унапређење административних капацитета у високошколском образовању +++ Дефинисање јасних и транспарентних санкција и спровођење истих за неизвршење дужности дефинисане надлежностима ++ Стална доградња организационе структуре користећи добра и лоша искуства из праксе ++	Непознавање карактеристика наставног процеса у целини од стране стручних служби које на неки начин утичу на његово планирање ++ Парцијално решавање проблема који се појављују у организацији рада стручних служби + Неповољна економска ситуација у земљи и опадајући тренд уписаних студената, односно потенцијални недостатак системске финансијске подршке која се може дугорочно планирати + Повећан обим послова услед проширивања активности и програма на Факултету +

10.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- Доследна примена мера и препорука коју сваке године, на основу резултата студентске евалуације рада установе, доноси Комисија за обезбеђење квалитета.
- Неопходно је стално стручно усавршавање наставника, али и ненаставног особља у областима њиховог директног рада, информационо-комуникационих технологија, страних језика, вештина менаџмента и др.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе

Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева према стратешким плановима. Величина, доступност, квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе. У складу са бројем студената, наставника, сарадника и ненаставног особља, Факултет располаже одговарајућим простором и опремом. У учионичком простору обезбеђена су места за све студенте. Факултет обезбеђује адекватност простора у урбанистичком, техничко-технолошком, хигијенском и наменском погледу. Објекти имају грађевинску и употребну дозволу и испуњавају здравствене и сигурносне стандарде. У Табели 11.1 је представљена укупна нето површина свих приказаних просторија у згради која износи 5746,37 m².

Реализација наставе обавља се у једној смени и Факултет обезбеђује 5,18 m²/по студенту, што је довољно за несметано обављање рада. У том смислу, обезбеђује се одвијање наставе и других облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, библиотека, читаоница, центар за учење. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет обезбеђује одговарајући простор.

Настава у пољским учионицама одвија се уз коришћење покретне табле. Пољске учионице задовољавају стандарде рада на отвореном простору (полукружни распоред седења, заштићеност од директне сунчеве светлости, стабилне и квалитетне клупе, уређено зеленило у непосредној околини, а за наставу природних наука и њихових методика, обележени су називи и карактеристике биљних врста на видљивим таблама).

Број места у пољским учионицама не улази у квадратуру предвиђену стандардима (2 m² по студенту). Исто се односи и на спољне спортске терене на којима се, поред спортске сале, одвија настава Физичког васпитања и Методике наставе физичког васпитања.

Простор читаонице одговара броју студената, а простор Центра за учење омогућава неометан индивидуални рад, непрестану интернет везу, као и непосредну доступност библиотеке и читаонице.

Методичка настава и пракса одвијају се у основним школама-вежбаоницама, предшколским и домским установама.

О испуњености предвиђених стандарда стара се Декан са Колегијумом, као и свака катедра појединачно за услове рада на студијским предметима који јој припадају. Факултет непрестано усклађује своје просторне капацитете и опремљеност, како у погледу количине, квалитета, савремености и адекватности опреме, средстава и материјала, тако и према потребама наставног процеса и броју студената. Факултет континуирано прати ниво опремљености, структуру и начин примене опреме на сродним факултетима у развијеним европским земљама и настоји да своју опремљеност усагласи са европским стандардима.

Квалитетно извођење наставе на свим нивоима студија захтева адекватну опремљеност Факултета која подразумева:

- информационо-комуникациону опрему, технику и средства (рачунаре,

штампаче, мултифункционални уређај за штампање, скенере, фотокопир машине, уређаје за репродукцију музике, паметне табле и фото опрему);

- интернет конекцију, приступ Кобсон мрежи, видео-конференцијску опрему, документ камере, интерактивне табле;
- опремљеност простора таблама, магнетним таблама, маркерима и осталом специфичном опремом;
- опремљеност атељеа сликама, бојама, штафелајима (пољским и стоним), графичком пресом;
- опрему методичко-дидактичког типа (музичке инструменте, сетове музичког инструментарија, спортске реквизите, дидактичке моделе, лаптоп рачунаре, бим пројекторе, лабораторијску опрему за наставу у млађим разредима основне школе, микроскоп, стереомикроскоп, образовне софтвере итд).

У Табели 11.1 дат је податак о односу простора према укупном броју акредитованих студената на установи на свим студијским програмима и свим годинама студија. За укупно 1109 студената на три нивоа студија, применом формуле утврђене стандардима за акредитацију, као и додатним упутствима за примену стандарда, простор Факултета износи **5,18 m²**/по студенту, чиме је стандард за акредитацију у потпуности испуњен.

За потребе наставе на располагању је укупно 12 учионица (501 место), 5 слушаоница (укупно 509 места), један амфитеатар (264 места), физкултурна сала, позориште – вежбаоница (290 места), четири лабораторије (171 место), библиотека са пријемном просторијом (4 места), читаоница (40 места), центар за учење (24 места) и скриптарница (2 места).

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Факултет поседује укупно 22 кабинета и салу за седнице (укупно 175 места) што је у складу са бројем наставника и њиховим потребама.

За потребе административних јединица и Студентске службе, Факултет обезбеђује девет просторија (27 места) адекватно опремљених техничком опремом као и друге просторије намењене запосленима (портирницу, просторије помоћног особља, две радионице и две котларнице).

Факултет у свом саставу поседује више просторија које су опремљене савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућују лакши и ефикаснији рад. *Центар за учење* опремљен је довољним бројем рачунара (више од 20), једним штампачем и једном интерактивном таблом. Информатички кабинет опремљен је са 20 рачунара, штампачем, видео камерама, лаптоп рачунарима, једним бим пројектором, платном за пројектовање и скенером. Језичка лабораторија поседује фотокопир апарат, ЦД плејер, више рачунара са слушалицама за наставу језика у мањим групама, више дигиталних диктафона, камеру, црно беле штампаче, колор штампач, два лаптоп рачунара, скенер, један графоскоп и један бим пројектор. Лабораторија за језике директно је повезана са учионицом за језике која је опремљена таблом, белом таблом, платном за пројектовање и простором за презентовање сликовног и дидактичког материјала. Учионице за математику и природне науке опремљене су на сличан начин. Све учионице опремљене су платном за пројектовање, персоналним рачунаром и бим пројектором. Поред наведених специјализованих просторија, Факултет поседује и видео-конференцијску салу капацитета 30 места која је опремљена најсавременијом опремом.

Услуге фотокопирања, преснимавања материјала у електронском облику и штампања, студенти користе у скриптарници Факултета и у Центру за учење. За потребе

рада на рачунару и интернет претраживање студенти користе Центар за учење, као и рачунаре у холу зграде који су на располагању током целокупног радног времена Факултета. Две компјутерске лабораторије које су опремљене најсавременијим техничким уређајима, студентима обезбеђују самостални рад на рачунарима за истраживање, израду домаћих и семинарских радова и слично. Сви наставнички кабинети опремљени су потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање, преснимавање материјала у електронском облику, док неколико кабинета поседују апарат за фотокопирање и умножавање материјала за потребе наставе.

Факултет обезбеђује редовно и квалитетно одржавање простора и опреме радом техничке службе и систем администратора. Осавремењивање опреме врши се набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и слично.

Сваке године на почетку јесењег семестра запослени изражавају потребу за потрошним материјалом, што улази у годишњи план набавке, чиме се регулише рационално трошење канцеларијског и потрошног материјала. Овај буџет укључује и потребе научноистраживачког рада, као и потребе стручног и научног усавршавања наставника. Набавка опреме и адаптација и проширење простора подразумевају адекватну законску процедуру.

За извођење студијских програма Факултет је обезбедио сопствене наставно-научне и стручне базе. Ради квалитетног извођења наставе на студијским програмима Факултет је потписао уговоре о сарадњи и тиме обезбедио извођење стручне праксе и дела наставног процеса у 12 одговарајућих васпитно-образовних и високошколских установа. Листа установа са којима Факултет има потписане уговоре о пословној сарадњи дата је у Табели 11.3.

11.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Факултет испуњава стандарде за акредитацију у погледу потребног простора за рад, како у погледу обима, тако и по квалитету, структури и опремљености простора +++ Обезбеђени су довољни просторни капацитети за укупан број студената. ++ Обезбеђена је адекватна опрема у складу са потребама реализације студијских програма и научноистраживачких пројеката +++ Компјутерске лабораторије доступне су студентима читавог дана +++ Техничка опремљеност простора за	Није решен проблем недовољног простора у читаоници библиотеке и магацинског простора за библиотечки фонд ++ + Брзо застеревање софтверских садржаја и ИКТ опреме +

наставу и за научни рад, као и за рад ненаставних служби, представља значајну снагу Факултета +++ Факултет финансијским планом редовно предвиђа знатна средства за обнављање и иновирање информатичке и техничке опреме ++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Постоји стратешко одређење Факултета за развијање техничке и информатичке опремељености па је стога могуће континуирано унапређивати квалитет у овој области +++	Будући да квалитет финансирања не зависи искључиво од Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на планове о унапређењу квалитета простора и опремељености ++

11.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Наставити са праксом да сваке године, на почетку јесењег семестра, Декан са Колегијумом разматра адекватност простора, како по површини у односу на број студената, тако и по квалитету. Анализа адекватности простора врши се у односу на критеријуме Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Предмет ове анализе јесте и стање опреме, средстава и материјала. У обзир се посебно узимати закључке катедри, изнете у Годишњем извештају о раду и Програму рада. Декан са Колегијумом сачињава план адаптације, односно проширења простора и набавке опреме, средстава и материјала и овај документ се директно укључује у Годишњи финансијски план.
- Наставити са праксом да студенти оцењују квалитет простора и опреме путем анкете. Резултати студентске евалуације узети у обзир приликом израде Плана набавке и адаптације. Потребно је да план размотри Наставно-научно веће и поднесе га Савету Факултета који доноси коначну одлуку о усвајању плана.
- Развити систем комуникације преко имејл листа/група (вебмејл свих наставника и сарадника), чиме се обезбеђује правовремено и ефикасно комуницирање.
- Осавремењивање опреме извршити набавком из сопствених средстава Факултета, учешћем на финансираним научним и развојним пројектима, донацијама и сл.

Показатељи и прилози за стандард 11:

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објекта \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Улога студента у процесу обезбеђења квалитета на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу остварује се кроз рад студентских организација и комисија. На Факултету постоје и делују две организације студената – *Студентски парламент* и *Студентска организација* кроз које студенти остварују своја права и интересе, укључују се у различите ваннаставне активности и побољшавају квалитет живљења и студирања. Факултет у складу са могућностима и потребама подржава активности студентских организација, а у складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, омогућава и подстиче институционално укључивање студената у рад Факултета у свим значајним областима, преко *студента продекана* и представника Студентског парламента у органима Факултета.

Додатно, представници студената су чланови радних група за унапређење квалитета праксе и квалитета студијских програма. Студенте који учествују у раду Савета и комисија делегира студентски парламент.

Студентски парламент одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, делегира представнике студената у телима и органима Факултета и Универзитета, бира студента продекана и стара се о заштити права студената. Кроз комисије на Факултету студенти дају допринос побољшању квалитета наставе, студијских програма, ваннаставних активности и студентског живота.

Студентски парламент у протеклом периоду активно је учествовао у раду Факултета преко својих представника у телима и комисијама Факултета. Приликом избора наставника редовно се прибавља мишљење студената о њиховом педагошком раду. Представници студената чине 20% састава Наставно-научног већа Факултета, а у Савету факултета их има троје (Прилог 13.). На овај начин студенти су непосредно укључени у одлучивање о релевантним питањима. Представници Студентског парламента Факултета учествују и у раду *Студентског парламента Универзитета у Крагујевцу* (3 студента Факултета, од којих је један потпредседник Студентског парламента Универзитета и члан Сената Универзитета). Осим тога, један члан *Студентског парламента* Факултета је представник у СКОНУС-у (*Студентска конференција универзитета Србије*) и обавља функцију потпредседника СКОНУС-а задуженог за спорт.

У складу са *Законом* и *Статутом Факултета*, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета у различитим областима, као и у процесу периодичног самовредновања Факултета. Као чланови ова три тела – *Савета*, *Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти имају могућност да учествују у свим сегментима система за управљање квалитетом, од формулисања *Стратегије за обезбеђење квалитета*, преко обраде и анализе података у различитим областима обезбеђења квалитета, до формулисања акционих планова и корективних мера и праћења њиховог спровођења.

Студенти су директно укључени у процес праћења и унапређења квалитета кроз

ангажовање у раду Комисије за организовање и спровођење поступка студентске евалуације, чији је циљ укључивање ставова и мишљења студената у процес обезбеђења квалитета. Анкете се реализују у складу са правилником Факултета.

Студентска организација Факултета одржава редовне седнице на којима расправља о студентским питањима, стара се о заштити права студената и организује културно-спортске ваннаставне активности кроз спортске и културне радне групе.

Студентски парламент може самостално да организује и спроведе сопствену евалуацију студијских програма и достави своје мишљење и предлоге Комисији и Наставно-научном већу Факултета најкасније до краја текућег семестра.

Организацију чини 30 представника студената који се бирају од стране свих студената.

Активности и поступци за унапређивање квалитета биће усмерене на интензивније укључивање представника студената у све фазе провере квалитета, од планирања, анкетирања до обраде података и сачињавања извештаја, кроз обезбеђивање довољног броја представника студената у рад комисија и поткомисија за обезбеђење квалитета. Ставови и мишљења студената о свим областима које се прате у процесу унапређивања квалитета биће укључени у формулисање корективних мера, а студенти ће бити укључени и у праћење имплементације корективних мера и поступака.

13.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Учешћем студената у самовредновању и провери квалитета добија се боља слика квалитета наставе ++	Студенти нису у довољној мери укључени у праћење спровођења корективних мера и процењивање њихових непосредних ефеката +++
Активно учешће студената у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета обезбеђује објективност оцењивања рада +++	Необјективно попуњавање анкета и незаинтересованост одређеног дела студената +++
Могућност исказивања ставова сваког студента у циљу унапређења квалитета наставе и живота на факултету, преко студентске евалуације ++	Незаинтересованост за учешће у телима за обезбеђење квалитета ++
Студенти су равноправни партнери у комуникацији о самовредновању ++	Честа усмереност студената на личне интересе ++
Слаба мотивисаност студената за укључивање у процесе који они сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена ++	
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Веће укључивање студената у рад тела за обезбеђење квалитета +++	Некритичко мишљење студената у процесу евалуације +++
Уважавање мишљења студената о акредитовању нових студијских	Запостављање општег интереса у односу на лични ++

програма ++ Утицај студената на креирање критеријума за евалуацију наставног процеса и студирања ++	Снижавање критеријума у оцењивању студената као последица студентске евалуације ++
--	--

13.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета;
- Оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета;
- Брижљива анализа добијених резултата и праћење резултата корективних мера.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу обезбеђује спровођење поступака за оцењивање квалитета рада на основу утврђених стандарда. Факултет предузима све активности које су потребне да би се обезбедило квалитетно и објективно праћење и провере квалитета наставе, процеса студирања, спровођења и поштовања закона и прописа, као и професионалног ангажовања запослених. Факултет помаже наставницима, сарадницима, свим запосленима, а нарочито студентима, да унапреде своје компетенције и подигну ниво квалитета целокупног живота и рада на Факултету.

Периодична провера, систематско праћење, као и унапређење квалитета, представљају главне и приоритетне задатке које Факултет обавља у оквиру развоја квалитета. Ови процеси су праћени низом активности, које се тичу унапређења квалитета у оквиру унутрашње и спољашње провере квалитета координисаним од стране руководства факултета и *Комисије за обезбеђење квалитета*.

Комисија за обезбеђење квалитета уз помоћ и координацију руководства факултета, као и других стручних органа, одређује и примењује мере и поступке осигурања квалитета у складу са документима усвојеним од стране Наставно-научног већа, који су доступни јавности. *Комисија* такође надгледа и контролише ефикасност периодичног самовредновања у складу са *Законом о високом образовању* и осигурава јавност и доступност добијених података. *Комисија* континуирано и перманентно ради на развоју организационе културе квалитета, што подразумева не само периодичне провере квалитета наставног процеса, већ и успостављање својеврсне корелације између образовних и истраживачких активности. У складу са интернационалним стандардима, *Комисија за обезбеђење квалитета* у сарадњи са другим службама прати и анализира резултате научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета и издавачку делатност.

Континуирано се прати успех студената на појединачним испитима и у целини и на основу закључака у анализи добијених резултата предлажу се и предузимају мере за побољшање пролазности на испитима и успеха студената. На састанцима *Комисије за обезбеђење квалитета* анализира се претходни рад, указује на добре стране, као и недостатке у раду и доноси предлози мера са задацима за кориговање недостатака или реализацију неостварених задатака из претходног периода. *Комисија* има одличну сарадњу са свим органима Факултета, наставницима, сарадницима и студентима.

Периодичне провере квалитета наставног процеса обавља *Комисија за обезбеђење квалитета* у складу са *Стратегијом обезбеђења квалитета*, *Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* и *Годишњим програмима рада* *Комисије*. Овим документима су уређени начини и поступци управљања квалитетом у свим областима, као и динамика обављања неопходних послова.

Комисија за обезбеђење квалитета води рачуна и о следећим елементима наставног процеса: обезбеђује интегрални систем квалитета наставе, континуирано прати и процењује све аспекте квалитета наставе (планове и програме, распореде извођења наставе, начин и квалитет извођења наставе, квалитет извршилаца наставе –

наставника и сарадника)

Систематско праћење и вредновање квалитета наставног процеса се врши кроз вредновање квалитета наставе (од стране студената, наставника и сарадника) и рада наставника и сарадника од стране студената путем периодичних анализа и разговора са наставницима и сарадницима. У циљу директне провере регуларности извођења наставе врши се и преглед педагошке документације и наставних база. Факултет стоји на располагању својим наставницима и сарадницима и спреман је да им помогне у циљу побољшања квалитета наставног процеса и организације наставних и ваннаставних активности.

Субјекти обезбеђења квалитета су руководећи органи, стручни органи и сви запослени и студенти Факултета. Факултет самовреднује свој рад најмање једном у три године. У самовредновању се разматра и оцена студената о квалитету наставног процеса.

Комисија за обезбеђење квалитета у новом сазиву образована је одлуком Наставно-научног већа Факултета 26.10.2017.

У оквиру свеобухватног и систематског праћења и периодичне провере квалитета Факултет предузима следеће:

- обавља процес самовредновања наставних програма и рада наставника путем анкетања студената и наставника;
- периодично обавља проверу квалитета рада и функционисања служби Факултета путем анкетања студената и анализе документације;
- прати ефикасност реализације и поштовања наставних програма кроз анализу педагошке документације. Обавеза сваког наставника и сарадника је да води евиденцију о одржаним часовима, присутности студената и реализованим активностима;
- обезбеђује потребну инфраструктуру и услове за систематско прикупљање и обраду података неопходних за проверу квалитета. У поступку обраде података и анализе резултата Факултет укључује и особље Факултета (стручњаке из области информатике и статистичке обраде података);
- прикупља податке о објављеним научним радовима наставника и сарадника;
- сарађује са другим високошколским институцијама, институтима, школама, установама, државним институцијама и привредним субјектима у циљу унапређивања сарадње и побољшања квалитета рада;
- предузима периодичне провере стања материјално-техничких средстава за извођење наставе. Факултет је до сада обезбедио сва потребна средства и најсавременију наставну технику и помагала;
- сарађује са бројним иностраним универзитетима и организацијама. Учествоје на пројектима и сарађује са иностраним партнерима. Овом сарадњом обезбеђује се стална размена искустава и информација које се затим користе за анализу стања и унапређивање даље праксе;
- редовно информише запослене, студенте и јавност о резултатима самовредновања и провере квалитета;
- у потпуности поштује принципе и правила установљена болоњским процесом и константно ствара услове за квалитетно и успешно студирање које одговара потребама друштва у XXI веку.

Факултет је обезбедио све елементе који чине систем обезбеђења квалитета. Савет Факултета је донео *Стратегију обезбеђења квалитета* која садржи мисију и визију развоја Факултета, опредељење Факултета за унапређење квалитета, мере за

обезбеђење и субјекте и области обезбеђења квалитета. Наставно-научно веће донело је следеће документе: *Стандарди и поступци обезбеђења квалитета* и *Правилник о унутрашњој провери квалитета* који служи као правни оквир за поступак контроле квалитета.

Унутрашњу проверу квалитета путем процеса самовредновања Факултет је радио током школске 2019/2020. године и сачинио *Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета* који је доступан на веб-сајту Факултета по његовом усвајању.

14.1. SWOT анализа

SWOT анализа	
ПРЕДНОСТИ	СЛАБОСТИ
Разрађен систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање +++ Разрађена методологија поступака унутрашње провере квалитета који се спроводе конитуирано +++ Мотивисаност свих субјеката за сарадњу и заједничко деловање +++ Добра повезаност са другим институцијама у земљи и иностранству +++ Подршка и учешће студената у свим активностима факултета као и висока оцена од стране студената у оквиру самовредновања. +++	Недостатак материјалних средстава за развој ефикаснијег система контроле квалитета +++ Недовољна повезаност и сарадња са студентима који су завршили студије а могу активно да допринесу контроли и развоју квалитета + Недовољна искоришћеност људских ресурса на факултету + Недовољна укљученост појединих наставника у процес провере квалитета. ++ Није успостављен систем анкетирања и прикупљања података ++
МОГУЋНОСТИ	ОПАСНОСТИ
Даље стручно усавршавање запослених на факултету +++ Повезивање са студентима који су завршили студије +++ Проширивање делатности факултета. (нови наставни програми, смерови, истраживачке и друге јединице, итд.) +++ Унапређење начина провере квалитета кроз развијање вештина сарадње и кооперације између свих субјеката ++ Стварање централне базе података са	Ризик од пада мотивације свих учесника процеса и за даљи развој квалитета ++ Могућност осипања студената и пада интересовања за упис на постојећим програмима +++ Преоптерећеност наставника и сарадника који су ангажовани на пословима обезбеђења и унапређења квалитета +++

подацима о самовредновању и провери квалитета +++	
---	--

14.2. Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета. Добро организованом и вођеном кадровском политиком обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета;
- Направити план сарадње са студентима који су завршили студирање и који могу бити укључени у програм праћења, провере и унапређења квалитета студија у будућности;
- Израдити план сарадње са локалном средином и другим институцијама на плану размене искустава и међусобној помоћи у оквиру праћења и провере квалитета. Организовати посете, дискусије и заједничке активности на ову тему;
- Осмислити програм мотивисања запослених и студената за активно учествовање у систематском праћењу и провери квалитета.
- Мерама штедње и рационалним коришћењем расположивих материјалних и техничких средстава обезбедити трајно и ефикасно функционисање система за праћење и проверу квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе](#)